

**ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE W CHEŁMIE
ZA 2024 ROK**

maj 2025 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283

ze zm.) - pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby czy możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej współpracując

w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi

i prawnymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie zostało utworzone Uchwałą Nr III/12/1998 Rady Powiatu w Chełmie z dnia 22 grudnia 1998 roku.

Ponadto Zarządzeniem Starosty Chełmskiego Nr 68/2011 z dnia 20 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie zostało wyznaczone do pełnienia roli Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Wydatki na zadania realizowane w 2024 roku wyniosły łącznie 12 410 553,75 zł.

Strukturę wydatków przedstawiają poniższe tabele Nr 1 i Nr 2.

Tabela nr 1. Struktura wydatków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w 2024 r.

Wyszczególnienie	Wydatkowano (kwoty w zł) 2024 r.
852 - Pomoc społeczna	
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	1 223 304,05
85295 – Pozostała działalność	3 596,00

855 – Rodzina	
85504 – Wsparanie rodziny	179 062,30
85508 – Rodziny zastępcze	3 894 775,28
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	697 791,52
Rodzina:	4 771 629,10
Ogółem:	5 998 529,15

Tabela nr 2. Wydatki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością w 2024 r.

Wyszczególnienie	Wydatkowano (kwota w zł) 2024 r
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Warszawa	6 412 024,60

Kadra

Wykaz zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie na dzień 31 grudnia 2024 przedstawiał się następująco:

- p. o. dyrektora – 1 etat,
- główny księgowy – 1 etat,
- starszy inspektor – 3 etaty,
- starszy pracownik socjalny – 2 etaty,
- pomoc administracyjna – 3 etaty,
- młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 3 etaty,
- umowa zlecenie – 2 osoby (psycholog, informatyk).

Kontrole

W 2024 roku pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie przeprowadzili:

- Cztery kontrole sprawdzające w warsztatach terapii zajęciowej dotyczące prowadzonej pracy rehabilitacyjnej, oceny efektów prowadzonej rehabilitacji, ewidencji księgowej oraz prawidłowości wydatkowania środków finansowych na funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej,
- Kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej w Nowinach,
- Kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej w Rejowcu.

**Zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej
z terenu powiatu oraz doradztwo metodyczne dla ośrodków pomocy społecznej
i pracowników socjalnych**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie było organizatorem szkolenia dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu chełmskiego pn. „Aktualizacje w Procedurze Niebieskiej Karty – zmiany i ich wpływ na praktykę”. W szkoleniu wzięło udział 47 osób, w tym pracownicy tutejszego Centrum.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie uczestniczyli w poniżej wymienionych szkoleniach, konferencjach oraz spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych, tj.:

1. „Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej”.
2. „Zobaczyć więcej – depresja i kryzysy psychiczne dzieci i młodzieży”.
3. „Specyfika okresu adolescencji – skuteczne wsparcie nastolatka: szanse i zagrożenia”.
4. Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie na 2024 r. w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027.
5. „W służbie dziecku i rodzinie”.
7. „Wdrożenie systemu CRPZ”.
8. „Aplikacja piecza zastępcza (PZ)” – podstawowe funkcjonalności aplikacji oraz informacje na temat eksportu danych.
9. „O żyj” – szkolenie poświęcone kryzysom psychicznym.

Prowadzono bazę instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny oraz bazę instytucji świadczących pomoc specjalistyczną, do których kierowano osoby z uwzględnieniem ich potrzeb. Osoby z problemami w zakresie prawa informowano o możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej funkcjonującej na terenie powiatu chełmskiego.

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa

W 2024 roku specjalistyczne poradnictwo socjalne dotyczyło głównie:

- przysługujących świadczeń z zakresu pomocy społecznej (wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych), a także z zakresu pieczy zastępczej (wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej);
- udzielania informacji o instytucjach, do których należy się udać aby otrzymać pomoc z zakresu pomocy społecznej oraz z zakresu poradnictwa prawnego;
- tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych;
- udzielania informacji o uprawnieniach osób z niepełnosprawnością;
- innych spraw o charakterze indywidualnym.

W 2024 roku 9 osób skorzystało z poradnictwa psychologicznego oferowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie. Odkondu się 10 spotkań Grupy Wsparcia prowadzonych przez specjalistów. Utworzono wypożyczalnię z materiałami edukacyjno – terapeutycznymi w ramach pomocy psychologicznej u Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim. Prowadzono kącik z materiałami edukacyjnymi oraz informacyjnymi dostępny dla wszystkich osób korzystających z usług Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie.

Wspieranie rodziny oraz system pieczy zastępczej

Instytucjonalna piecza zastępcza oraz pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej.

Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków, a także zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie

pieczy

zastępczej

(Dz. U. z 2025r. poz. 49).

Stosując zapisy ustawowe należy mieć na względzie podmiotowość dziecka oraz prawo dziecka do wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli to jest zgodne z dobrem dziecka.

Powiat realizuje zadania w tym zakresie poprzez zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, a także poprzez prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne. Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu, na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgodą dyrektora placówki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia jeżeli się uczy.

Na terenie powiatu chełmskiego w 2024 r. funkcjonował Dom Dziecka w Siedliszczu. Placówka utworzona została w 2005 roku, dysponuje 14 miejscami, w tym: 11 miejscami socjalizacyjnymi i 3 miejscami interwencyjnymi. Dom posiada zezwolenie Wojewody Lubelskiego na prowadzenie placówki wydane na czas nieokreślony.

W okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. w Domu Dziecka w Siedliszczu przebywało 24 wychowanków, w tym: 22 dzieci pochodzących z powiatu chełmskiego, 1 dziecko z terenu innego powiatu oraz 1 dziecko narodowości Ukraińskiej. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce w 2024r. wynosiły 8 417,20 zł. Ogólny koszt utrzymania placówki w 2024 r. Wyniósł 2 030 108,31 zł.

Na podstawie art. 191 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat, na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

Tabela Nr 1. Dane liczbowe dotyczące otrzymanych środków za pobyt dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu chełmskiego.

Lp.	Nazwa placówki	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce w 2024 r.	Liczba dzieci przebywających w 2024 r. w placówce pochodzących z innych powiatów	Kwota otrzymanych środków (w zł) w 2024 r.
1	Dom Dziecka w Siedliszczu	8 417,20	1	102 870,03
	OGÓŁEM		1	102 870,03

W 2024 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów przebywało ogółem 8 dzieci pochodzących z terenu powiatu chełmskiego. Na podstawie zawartych porozumień powiat chełmski ponosił wydatki na ich utrzymanie. Łączna kwota środków przekazana powiatom w 2024 r. na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wyniosła – 638 253,22 zł.

Tabela Nr 2. Szczegółowe informacje dotyczące liczby dzieci pochodzących z terenu powiatu chełmskiego a przebywających w placówkach na terenie innych powiatów oraz kwoty przekazanych środków.

Lp.	Nazwa placówki	Miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w 2024 r.	Liczba dzieci w 2024 r.	Roczne wydatki poniesione w 2024 r. ogółem w zł
1	Wioska Dziecięca w Biłgoraju	5 100,00 zł	2	121 400,00
2	Chełmskie Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie	8 188,43 zł	1	96 195,32
3	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przy Świerkach” w Krasnymstawie	6 615,44 zł	2	57 885,84
4	Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Kazimierzy Wielkiej	10 167,20	3	362 772,06
	Ogółem		8	638 253,22

Z dniem 1 stycznia 2012 r. na mocy art. 176 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązkiem gminy jest współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, dotyczy to dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r. Gminą zobowiązaną do ponoszenia opłat jest gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. Szczegółowe zasady ponoszenia opłat przez gminę określa art. 191 ust. 10 cytowanej ustawy, który stanowi, iż w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy

w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. 9 gmin powiatu chełmskiego współfinansowało pobyt dzieci pochodzących z ich terenu umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wysokość opłaty stanowiła 10%, 30% lub 50% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce, w której było umieszczone.

Tabela Nr 3. Dane dotyczące liczby dzieci, za które gminy ponosiły opłaty w związku z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Lp.	Nazwa placówki	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce w 2024r.	Liczba dzieci za które gminy ponosiły opłatę w 2024r.	Kwota otrzymanych środków (w zł) w 2024r.
1	Dom Dziecka w Siedliszczu	8 417,20	22	779 376,52
2	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przy Świerkach” w Krasnymstawie	6 615,44	2	7 387,89
4	Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Kazimierzy Wielkiej	10 167,20	3	181 386,03
	OGÓŁEM		27	968 150,44

Pomoc udzielana pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 180 pkt 3 i pkt 13 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy również organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze przez wspieranie procesu usamodzielnienia, a także finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym. Formy pomocy określone zostały w art. 140 ust. 1 cytowanej ustawy, należą do nich:

pomoc na kontynuowanie nauki,

pomoc na usamodzielnienie,

pomoc na zagospodarowanie,

pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,

pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

W 2024 roku pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu chełmskiego przyznano pomoc w następujących formach:

- na kontynuowanie nauki – z tej formy pomocy korzystało 4 wychowanków,

- na usamodzielnienie – skorzystało 4 wychowanków,

- pomoc na zagospodarowanie – skorzystał 1 wychowanek.

Tabela Nr 4. Liczba wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych korzystających z pomocy w usamodzielnieniu oraz koszt udzielonych świadczeń w 2024 r.

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób korzystających w 2024 r.	Liczba świadczeń	Ogólny koszt świadczeń udzielonych w 2024 r. (kwota w zł)
1	Pomoc na kontynuowanie nauki na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (od 1 czerwca 2024 r. 759 zł)	4	28	23 244,30
2	Pomoc na usamodzielnienie	4	4	32 217,00

3	Pomoc na zagospodarowanie	1	1	4 077,00
	OGÓŁEM	7	33	59 538,30

W 2024 roku pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej z terenu powiatu chełmskiego przyznano pomoc w następujących formach:

- na kontynuowanie nauki – z tej formy pomocy skorzystało 9 wychowanków,
- na usamodzielnienie – skorzystało 4 wychowanków,
- pomoc na zagospodarowanie – skorzystało 5 wychowanków.

Tabela Nr 5. Liczba wychowanków rodzinnych form pieczy zastępczej korzystających z pomocy w usamodzielnieniu oraz koszt udzielonych świadczeń w 2024 r.

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób korzystających w 2024 r.	Liczba świadczeń	Ogólny koszt świadczeń udzielonych w 2024 r. (kwota w zł)
1	Pomoc na kontynuowanie nauki na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (od 1 czerwca 2023 r. 681 zł)	9	73	53 067,00
2	Pomoc na usamodzielnienie	4	4	28 955,00
3	Pomoc na zagospodarowanie	5	5	13 397,00
	OGÓŁEM	15	82	95 419,00

Pomoc wychowankom Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych oraz Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapeutycznych

Do zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest udzielanie pomocy pieniężnej oraz pomoc w integracji

e środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

Na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osoba pełnoletnia opuszczająca wyżej wymienione placówki zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie

i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie udzieliło pomocy jednej wychowance młodzieżowego ośrodka wychowawczego w formie pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej o wartości 3000 zł.

Rodzinna piecza zastępcza.

Zgodnie z art. 180 pkt 13 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) do zadań własnych powiatu z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej należy między innymi:

1) finansowanie:

- świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
- pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza spokrewniona,
- rodzina zastępcza niezawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego

i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 1002,00 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 1 517,00 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje świadczenie również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal przebywa w tej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka i kontynuuje naukę.

Do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 306,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

a) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;

b) świadczenie na pokrycie:

- niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo;
- kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

Rodzinie zastępczej zawodowej oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, gdzie umieszczono powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, starosta jest zobowiązany przyznać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z

osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie obejmowało pomocą finansową ogółem 91 rodzin zastępczych, w tym 2 rodzinne domy dziecka – łącznie w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 161 dzieci tj.:

- 66 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 95 dzieci,
- 16 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało 23 dzieci,
- 7 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 30 dzieci,
- 2 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 13 dzieci.

Łączna wartość wypłaconych świadczeń w 2024 roku wyniosła 2 086 856,11 zł.

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu chełmskiego przebywały dzieci z terenu innych powiatów, z którymi Powiat Chełmski zawarł porozumienia dotyczące pokrywania w całości kosztów opieki i wychowania dzieci. Z tego tytułu pozyskano w formie zwrotu wydatków ponoszonych na utrzymanie dzieci kwotę 1 962 686,85 zł.

W rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów przebywały dzieci pochodzące z terenu powiatu chełmskiego. Powiat Chełmski na podstawie porozumień zawartych z tymi powiatami pokrywa koszty opieki i wychowania tych dzieci w rodzinach zastępczych. W 2024 roku z tego tytułu wydatki wyniosły 728 410,97 zł.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku z tytułu współfinansowania przez gminy z terenu powiatu chełmskiego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wpłynęła do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Chełmie kwota 1 142 314,78 zł.

Zgodnie z art. 85 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwały Nr IV/24/2015 Rady Powiatu w Chełmie z dnia 30 stycznia 2015 r. w sprawie podniesienia wysokości wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych, prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz rodzin pomocowych wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych uzależnione są od liczby dzieci, nad którymi faktycznie sprawowana jest opieka i wychowanie.

Zgodnie z art. 57 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Zgodnie z art. 64 ww. ustawy w rodzinnym domu dziecka, w którym przebywa więcej niż 4 dzieci, starosta lub podmiot organizujący rodzinny dom dziecka, na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka, zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Łączna kwota poniesionych wydatków w 2024 roku z tytułu wynagrodzenia dla osób prowadzących rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, a także osób zatrudnionych do pomocy przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka wyniosła 1 006 951,09 zł, w tym:

- 744 372,45 zł - osoby prowadzące rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka,
- 262 578,64 zł – osoby zatrudnione do pomocy przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka.

Analiza dotycząca rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu chełmskiego.

W 2024 roku powstało 17 nowych rodzin zastępczych tj.:

- 2 rodziny zastępcze niezawodowe,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa,
- 14 rodzin zastępczych spokrewnionych.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Chełmskiego monitorowane są pod względem prawidłowego pełnienia powierzonych im funkcji, oceniane pod względem predyspozycji do dalszego pełnienia roli oraz jakości wykonywanej pracy i opieki nad dziećmi.

W sposób ciągły udzielano wsparcia w procesie usamodzielnienia i w realizacji indywidualnych planów usamodzielnienia pełnoletnim wychowanków rodzin zastępczych.

Efekty pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie

System pieczy zastępczej to: Zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki

i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym; przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia; pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki; nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych; zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej (rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne).

Zadania powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie art. 182 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Do zakresu działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Chełmskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie, zwane dalej „Centrum”, któremu Starosta zarządzeniem nr 68/2011 zlecił realizację tego zadania. W Centrum funkcjonuje Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

W strukturach funkcjonowania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim zatrudnionych jest trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2024 r.). W 2024 roku koordynatorzy realizowali zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej wobec rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Chełmskiego.

W okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku koordynatorzy objęli wsparciem rodziny zastępcze, w których przebywa następująca liczba dzieci:

w Rodzinnych Domach Dziecka - 13 dzieci;

w rodzinach zastępczych zawodowych - 25 dzieci;

w rodzinach zastępczych niezawodowych - 4 dzieci;

w rodzinach zastępczych spokrewnionych - 33 dzieci.

Opieką koordynatorów zostały objęte nie tylko rodziny, które nie miały 2 letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza, ale również rodziny z dłuższym stażem, które złożyły wniosek o objęcie ich tą formą pomocy.

Zgodnie z art. 77 ust. 3 cytowanej ustawy do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- przygotowanie, we współpracy odpowiednio z rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy Organizatorowi Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Koordynatorzy realizując ww. zadania odwiedzali środowisko rodzin zastępczych. Częstotliwość odwiedzin uzależniona była m. in. od sytuacji wychowawczo - opiekuńczej małoletnich podopiecznych oraz potrzeby udzielenia wsparcia danej rodzinie zastępczej.

W roku 2024 r. koordynatorzy wykonali łącznie 124 wyjazdy w środowisko rodzin zastępczych i instytucji, z którymi współpracuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie. W trakcie wizyt koordynatorzy prowadzili rozmowy z rodzicami zastępczymi na temat sytuacji zdrowotnej i szkolnej dzieci oraz kontaktów z rodziną biologiczną. Rozmowy

dotyczyły również ewentualnych trudności wychowawczych oraz konieczności skorzystania ze specjalistycznej opieki medycznej. Podczas każdej wizyty sporządzane były notatki służbowe.

Ponadto, koordynatorzy podtrzymywali współpracę z kuratorami zawodowymi społecznymi oraz pracownikami tut. Sądów. Współpraca polegała na wymianie informacji dotyczących sposobu funkcjonowania rodzin zastępczych oraz wsparcia w nawiązaniu współpracy pomiędzy rodziną zastępczą a rodzicami biologicznymi. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, w celu realizacji zadań nałożonych ustawą, na bieżąco udzielali wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym, współpracowali z asystentami rodziny i z pracownikami socjalnymi

z miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej w celu umożliwienia powrotu dzieci do rodzin biologicznych; współpracowali z ośrodkiem adopcyjnym, poradniami psychologiczno - pedagogicznymi, instytucjami oświatowymi oraz sądami. Systematycznie organizowali posiedzenia zespołów do spraw oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz dokonywali ocen rodzin zastępczych.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę i typy rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Chełmskiego.

Tabela 1. Liczba rodzin oraz dzieci w nich przebywających w okresie od 01.01.2024 r. Do 31.12.2024 r.

Wskaźnik		Liczba rodzin zastępczych stan na dzień 31.12.2024r.	Liczba dzieci stan na dzień 31.12.2024r.	Powstałe rodziny zastępcze w 2024r.	Rozwiązane rodziny zastępcze w 2024r.	Przybyłe dzieci w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r.	Dzieci, które opuściły rodziny w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r.
Rodzinny Dom Dziecka		2	13	0	0	0	1
Zawodowa	Zawodowa	6	23	1	0	4	3
	zawodowa specjalistyczna	1	3	0	0	0	1
	pogotowie rodzinne	0	0	0	0	0	0
Niezawodowa		12	14	2	4	5	8
Spokrewniona		62	84	14	6	22	10
Razem		83	137	17	10	31	23

Źródło: opracowanie własne.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, na terenie Powiatu Chełmskiego funkcjonowało 83 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 137 dzieci. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie współpracowało z 62 rodzinami spokrewnionymi (liczba dzieci: 84); 12 rodzinami niezawodowymi (liczba dzieci: 14); 7 rodzinami zawodowymi, w tym 1 rodziną specjalistyczną (łącznie liczba dzieci: 26); 2 Rodzinnymi Domami Dziecka (liczba dzieci: 13).

Koordynatorzy realizując swoje obowiązki odbywali wizyty w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, na bieżąco przeprowadzali posiedzenia Zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz organizowali spotkania rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej. W realizacji zadań koordynatorzy szczególną uwagę zwracali na poszanowanie praw rodzin zastępczych oraz ich podopiecznych. W miarę sygnalizowanych potrzeb udzielano wsparcia rodzinom zastępczym w zapewnieniu dostępu dzieciom do specjalistycznej opieki medycznej (tj. psychiatrycznej, neurologicznej, endokrynologicznej) oraz wsparcie pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pomoc ta dostosowana była do indywidualnych potrzeb rodzin zastępczych. Przede wszystkim udzielano wsparcia informacyjnego, dotyczącego zmian w przepisach prawa, informowano o przysługujących prawach i uprawnieniach, prowadzono bazę aktualnych danych o instytucjach funkcjonujących na terenie Powiatu, do których kierowano rodziny zgodnie z ich potrzebami. Udzielano pomocy w konstruowaniu wniosków i pism do odpowiednich instytucji. Monitorowano sprawy sądowe dotyczące dzieci i rodzin zastępczych, utrzymując stały kontakt z przedstawicielami sądów rejonowych. Monitorowano bieżące sprawy dotyczące rodzin zastępczych. Współpracowano z rodzinami zastępczymi oraz instytucjami oświatowymi w celu monitorowania sytuacji edukacyjnej dzieci, ich wyników w nauce, potrzeb w zakresie rozwojowym, emocjonalnym i społecznym.

W 2024 roku przeprowadzono 176 posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dzieci; we współpracy odpowiednio z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny, a w

przypadku gdy rodzinie biologicznej dziecka nie został przydzielony asystent rodziny, we współpracy

z przedstawicielami gminnych ośrodków pomocy, organizujących pracę z rodziną biologiczną oraz pracownikami szkół opracowano indywidualne plany pomocy dzieciom (w liczbie 25). Koordynatorzy rodzinnej pieczy dokonywali modyfikacji planów pomocy dzieci umieszczonych

w pieczy zastępczej zgodnie z potrzebami małoletnich oraz z uwzględnieniem opinii rodziców zastępczych.

Nawiązywano kontakt z pedagogami szkolnymi i z wychowawcami dzieci. Podczas tych spotkań i rozmów omawiane były sytuacje szkolne dzieci, ich frekwencja oraz analiza uzyskanych wyników w nauce. Omawiane były również zasady współpracy rodzin zastępczych oraz rodziców biologicznych z pracownikami szkoły. Dla większości dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym koordynatorzy uzyskali pisemną opinię ze szkół.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami koordynatorzy sporządzali okresowe oceny dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych, które przesyłane były do Sądu Rejonowego w Chełmie i Sądu Rejonowego w Krasnymstawie, Sądu Rejonowego w Lublinie, Sądu Rejonowego w Zamościu oraz Sądu Rejonowego w Świdniku. Opinie te zawierały informacje o rodzinie zastępczej (w tym imię i nazwisko, adres, zawód - miejsce pracy, sytuacji rodzinnej, stanu

zdrówia i warunki mieszkaniowe), informacje o dziecku (imię i nazwisko, data urodzenia, szkoła, sytuacja szkolna, ewentualne problemy opiekuńczo wychowawcze, stan zdrowia dziecka), ocenę sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dziecka wychowywanego w rodzinie zastępczej oraz

informacje o funkcjonowaniu rodziny zastępczej a także informacje o rodzicach biologicznych (dotyczy władzy rodzicielskiej, alimentów oraz kontaktów dziecka z rodzicami biologicznymi). Powyższe opinie sporządzane były na podstawie informacji ze szkół i rozmów z pedagogami szkolnymi

oraz wychowawcami dzieci, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej, a także na podstawie dokumentacji i spostrzeżeń koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownika socjalnego. Podczas posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka wspólnie z rodzinami zastępczymi sporządzano plany pomocy dziecku, które zawierały cele, do których miały dążyć rodziny przy pomocy konkretnych działań. Działania te były krótko lub długoterminowe. Koordynatorzy udzielali pomocy rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu. Koordynatorzy współuczestniczyli w organizacji spotkań „Grupy

wsparcia” dla rodzin zastępczych, uroczystości „Dnia Rodziny” oraz licznych konkursach dla wychowanków pieczy zastępczej. Dzięki powyższym formom aktywności rodzice zastępczy mieli możliwość nawiązania wzajemnego kontaktu.

Zgodnie z kolejnym obowiązkiem nałożonym przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynatorzy zapewniali rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej. Prowadzono bazę informacji dotyczących funkcjonujących na terenie Powiatu instytucji, działających na rzecz rodzin, do których kierowano rodziny zastępcze oraz rozpowszechniano informacje o takich miejscach. Rodziny zastępcze były kierowane przez koordynatorów przede wszystkim do: poradni psychologiczno - pedagogicznych, przychodni zdrowia i lekarzy specjalistów, gabinetów psychoterapii oraz Regionalnego Punktu Diagnozy i Terapii FAS/FASD w Lublinie. Ponadto koordynatorzy udzielali wsparcia informacyjnego: pomagali w przygotowaniu pism do sądu, ZUS i innych instytucji. Koordynatorzy współpracowali z Przedstawicielstwem Ośrodkiem Adopcyjnego Filia w Chełmie. Na bieżąco zgłaszali dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz brali czynny udział w procedurze adopcyjnej.

W miarę potrzeb koordynatorzy udzielali również wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej. Osoby te kierowano do odpowiednich instytucji w zależności od potrzeb. Zapewniano im wsparcie informacyjne w podejmowaniu działań dotyczących realizacji obowiązku alimentacyjnego przez rodziców biologicznych.

W miesiącu lutym 2024 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie przedstawili Organizatorowi Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim coroczne sprawozdanie z efektów pracy dotyczące roku 2023.

W realizacji zadań na rzecz rodzin zastępczych koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali w szczególności z:

- pracownikami Sądów Rejonowych,
- pracownikami Prokuratury Rejonowej,
- pracownikami Policji,
- pracownikami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych,
- pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej (pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin)
- pracownikami Ośrodka Adopcyjnego,

pracownikami Instytucji oświatowych i samorządowych,
Radcą prawnym,
Organizacjami pozarządowymi.

Ponadto, w ramach pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej:
podejmowano działania mające na celu promocję rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Chełmskiego (rozpowszechniano materiały w formie ulotek, udzielano ustnych informacji oraz aktywnie uczestniczono w takich wydarzeniach jak: impreza lokalna w Hniszowie pt. „Akademia smaku”, Dożynki Gminy Chełm zorganizowane nad zalewem Żółtańce oraz Dożynki Powiatowe w Nowinach);
systematycznie gromadzono aktualne informacje, niezbędne do dokonania oceny sytuacji dzieci – dotyczące ich sytuacji opiekuńczo - wychowawczej, rozwojowej, społecznej, szkolnej, zdrowotnej oraz rodzinnej;
analizowano aktualne potrzeby dzieci w każdej wyżej wymienionej sferze;
organizowano oraz prowadzono posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka;
sporządzano oceny sytuacji każdego dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazywano do właściwych sądów, określając zasadność dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej; w przypadku dzieci poniżej 3 roku życia ww. oceny przekazywano do Sądu nie rzadziej niż co 3 miesiące;
monitorowano procedury adopcyjne dzieci z uregulowaną sytuacją prawną;
systematycznie gromadzono aktualne informacje dotyczące rodzin zastępczych i rodzin biologicznych umieszczonych dzieci;
dokonywano analiz sytuacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
współpracowano przy dokonywaniu ocen rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy,
udzielano pomocy w sporządzaniu projektów wniosków: o ustanowienie opiekunem prawnym, o odzyskanie władzy rodzicielskiej, zasądzenie i podwyższenie alimentów oraz rozszerzenie kompetencji rodziców zastępczych,
przyjmowano interesantów, informowano ich o prawach i uprawnieniach;
prowadzono teczki rodzin zastępczych zgodnie z przydzielonymi zadaniami i instrukcją kancelaryjną oraz jednolitym rzeczowym wykazem akt;
skierowano na szkolenie dla rodzin zastępczych zawodowych 2 pary małżeńskie oraz 6 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych;

zapoznano wszystkie rodziny zastępcze oraz prowadzących Rodzinne Domy Dziecka z Zarządzeniem Nr 6/2024 z dnia 8.03.2024 r. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej są zobowiązani do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną w szczególności przez udział

w szkoleniach oraz samokształcenie.

W 2024 roku koordynatorzy zatrudnieni w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie uczestniczyli w następujących szkoleniach oraz spotkaniach:

Szkolenie pt. „Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej” organizowane przez Lubelski Urząd Wojewódzki;

Konferencja pt. „Zobaczyć więcej” poświęcona depresji, kryzysom psychicznym dzieci młodzieży organizowanym przez Stowarzyszenie „Tak niewiele”;

Szkolenie pt. „Specyfika okresu adolescencji; skuteczne wsparcie nastolatka; szanse i zagrożenia”, organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie;

Webinarium pt. „Aplikacja pieczy zastępczej”; Aplikacja – Sygnity;

Konferencja szkoleniowa pt. „O żyj” poświęcona tematyce depresji; organizowana przez Stowarzyszenie „Tak Niewiele”;

Szkolenie pt. „Dziecko w traumie”; organizowane przez CRPS Szkolenia;

Konferencja pt. „W służbie dziecku i rodzinie” organizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;

Konferencja szkoleniowa pt. „Program profilaktyki zachowań autoagresywnych, suicydalnych, depresji, zaburzeń nastroju, uzależnień behawioralnych i innych zaburzeń u dzieci i młodzieży”;

Spotkanie powiatowych centrów pomocy rodzinie: efektywna polityka społeczna w województwie lubelskim, organizowane przez ROPS w Lublinie;

„Szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych w kontekście kontroli NIK w JST oraz bieżących kontroli UODO”

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2024 roku koordynowali wyjazd dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na obóz letni do miejscowości Ząb (województwo małopolskie), finansowany przez Kuratorium Oświaty w Lublinie.

Efekty Pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Podstawową komórką społeczną jest rodzina. To właśnie rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania dla dziecka. Jednakże nie każda rodzina wypełnia swoją funkcję w sposób prawidłowy. W przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania dziecka przez rodziców biologicznych zachodzi potrzeba zapewnienia opieki i wychowania dziecku. Wspieranie przez państwo rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma prowadzić do przywrócenia rodzinie zdolności wypełniania swoich funkcji. Praca z rodziną ma umożliwić powrót dziecka do rodziny biologicznej.

Gdy powrót dziecka jest nie możliwy dąży się do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia, zapewnienie dziecku opieki i wychowania w środowisku zastępczym. Opieka rodziny zastępczej z założenia jest tymczasowa.

Rolą systemu pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z rodziną i rówieśnikami

Pieczę zastępczą organizuje powiat oraz jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie zarządzeniem Starosty Chełmskiego nr 68/2011 z dnia 20 października 2011 roku zostało wyznaczone do pełnienia funkcji Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim skupiają się wokół pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kwalifikowania i przygotowywania do pełnienia tej roli. Ma także za zadanie prowadzenie poradnictwa, wsparcia i pomocy osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.

I. Rodzinna piecza zastępcza.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych oraz dzieci w nich przebywających w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

Wskaźnik	Liczba rodzin zastępczych na dzień 31.12.2024 r.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych 31.12.2024 r.	Rodziny zastępcze utworzone w 2024 roku	Rodziny zastępcze rozwiązane w 2024 roku	Liczba dzieci, które przybyły do rodziny w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024 r.	Liczba dzieci, które opuściły rodziny w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.
Typy rodzin zastępczych						

Rodzinny Dom Dziecka		2	13	0	0	0	1
Zawodowa	Zawodowa	6	23	1	0	4	3
	Zawodowa specjalistyczne	1	3	0	0	0	1
	w tym pogotowia rodzinne	0	0	0	0	0	0
Niezawodowa		12	14	2	4	5	8
Spokrewniona		62	84	14	6	22	10
Razem		83	137	17	10	31	23

Źródło: opracowanie własne.

W 2024 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim obejmował swoją pracą 92 rodziny zastępcze (w tym 2 rodzinne domy dziecka), w których przebywało 157 dzieci :

67 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 93 dzieci,

16 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało 21 dzieci,

7 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 30 dzieci,

2 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 13 dzieci.

II. Rodziny zastępcze funkcjonujące w Powiecie Chełmskim w 2024 roku.

W roku 2024 powstało 17 nowych rodzin zastępczych, w tym 14 rodzin zastępczych spokrewnionych, 2 rodziny zastępcze niezawodowe oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa.

W ciągu 2024 roku rozwiązało się:

- 4 rodziny zastępcze niezawodowe, czego przyczyną było usamodzielnienie podopiecznych, powrót dziecka pod opiekę rodziców biologicznych, przekwalifikowanie rodziny zastępczej niezawodowej na zawodową oraz zmiana Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, podyktowana zmianą typu rodziny zastępczej oraz przekwalifikowanie na rodzinę zawodową.
- 6 rodzin zastępczych spokrewnionych, czego przyczyną było usamodzielnienie się podopiecznych oraz zmiana rodziny zastępczej, zmiana miejsca zamieszkania rodziny zastępczej oraz powrót dzieci pod opiekę rodzica biologicznego.

III. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych.

W okresie 01.01.2024 roku – 31.12.2024 roku łącznie we wszystkich rodzinach zastępczych umieszczono 31 małoletnich dzieci, tj.:

- 5 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej;
- 22 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 4 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej.

IV. Dzieci opuszczające rodziny zastępcze w 2024 roku.

Tabela 2. Liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze oraz przyczyny opuszczenia pieczy.

Przyczyny opuszczenia rodziny zastępczej	RODZINNY DOM DZIECKA	ZAWODOWE			NIEZAWODOWE	SPOKREWNIONE	Łącznie
		zaw.	spec.	pog.			
Powrót pod opiekę rodziców biologicznych	0	0	0	0	3	2	5
Adopcja	0	3	0	0	0		3
Umieszczenie w domu dziecka	1	0	0	0	0	1	2
Umieszczenie w innej rodzinie zastępczej	0	0	0	0	1	1	2
Zmiana miejsca zamieszkania	0	0	0	0	0	1	1
Usamodzielnienie się wychowanka	0	0	1	0	1	5	7
Śmierć wychowanka	0	0	0	0	0	0	0
Inne	0	0	0	0	3	0	3

Źródło: opracowanie własne

W okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku łącznie 23 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą.

- 5 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych,
- 3 dzieci zostały zakwalifikowane do procesu przysposobienia
- 1 dziecko umieszczono w innej rodzinie zastępczej ze względu na brak możliwości sprawowania opieki przez dotychczasową rodzinę zastępczą,
- 8 pełnoletnich wychowanków usamodzielniało się oraz założyło własne gospodarstwa domowe,

- 1 podopieczny wraz z rodziną zastępczą zmienił miejsce zamieszkania tym samym zmienił organizatora pieczy zastępczej
- 2 podopiecznych zostało umieszczonych w domu dziecka ze względu na rezygnację rodziny zastępczej z pełnionej funkcji,
- 3 dzieci wraz z rodziną zastępczą zmieniło organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w związku z przekwalifikowaniem rodziny zastępczej na inny typ.

V. Pełnoletni wychowankowie w rodzinach zastępczych oraz usamodzielniający się.

W 2024 roku w rodzinach zastępczych wychowywało się łącznie 30 pełnoletnich podopiecznych. W ciągu roku sprawozdawczego 7 osób osiągnęło pełnoletność. Wśród pełnoletnich wychowanków, którzy przebywali dotychczas w rodzinnej pieczy zastępczej 8 osób usamodzielniało się w 2024 r.

Osoby pełnoletnie w rodzinach zastępczych z podziałem na typ rodziny:

- w rodzinnym domu dziecka - 1 osoba;
- w rodzinie zastępczej zawodowej - 1 osoby;
- w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej – 1 osoba;
- w rodzinach zastępczych niezawodowych – 6 osób;
- w rodzinach zastępczych spokrewnionych - 21 osób.

VI. Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Organizator Rodzinnej Pieczy w Powiecie Chełmskim systematycznie prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Osoby chcące pełnić funkcję rodziny zastępczej były informowane przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie o obowiązującej procedurze kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze oraz warunkach jakie winni spełniać kandydaci, a także informowani byli o trudach, jakie wiążą się z podjęciem roli rodzica zastępczego i o problemach dziecka kierowanego do pieczy zastępczej. Dokonywano analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych

zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze odbywa się zgodnie z obowiązującą procedurą, na wniosek kandydata lub na wniosek sądu rodzinnego, przez pracowników Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 roku przeszkolono 6 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (2 małżeństwo oraz 2 osoby) oraz 4 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej (2 rodziny).

Wydano 27 opinii psychologicznych, na podstawie których dokonano oceny predyspozycji oraz motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Sporządzono 13 diagnoz psychofizycznych dzieci oraz 7 informacji o rozwoju psychofizycznym dzieci. W ramach konsultacji z rodzinami zastępczymi odbyło się 9 wysłuchań dzieci. Przeprowadzono 176 zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2024 r. zorganizowało w odstępach comiesięcznych 10 Grup Wsparcia dla rodzin zastępczych działających na terenie powiatu chełmskiego.

Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W 2024 roku na szkolenie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej skierowano 15 osób.

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie prowadziło działania promocyjne rodzicielstwa zastępczego podczas imprez organizowanych w powiecie chełmskim:

- 18.08.2024 r. „Bolkowanie „ w Hnieszowie,
- 25.08.2024 r. Dożynki Gminy Chełm nad Zalewem Żółtańce,
- 31.08.2024 r. Dożynki Powiatu Chełmskiego w Nowinach.

Pracownicy pieczy zastępczej prowadzili rozmowy informacyjne, rozdawali ulotki reklamowe oraz gadżety, zorganizowano stoisko promocyjne, aranżowali gry i zabawy dla dzieci. Celem podjętych działań było pokazanie, jak ważna i potrzebna jest rola rodzin zastępczych oraz zachęcenie nowych osób do zostania rodzicami zastępczymi.

Została rozesłana informacja do firm oraz Ośrodków Pomocy Społecznej z prośbą o zamieszczenie na swoich stronach internetowych informacji o poszukiwaniu rodzin zastępczych oraz możliwościach zostania rodziną zastępczą.

W dniu 7 czerwca 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało imprezę plenerową z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. W zorganizowaniu obchodów rodzicielstwa zastępczego uczestniczyli: Powiat Chełmski, Zakład Karny w Chełmie, PANS w Chełmie, NSOG w Chełmie, Pracownia garncarska LepGar, DPS w Nowinach. Udział pracowników Zespołu ds. pieczy zastępczej w pikniku był jednocześnie promocją idei rodzicielstwa zastępczego poprzez przekazywanie ulotek informacyjnych. Szczególnym zainteresowaniem dzieci cieszyło się stoisko przygotowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie.

Na zaproszenie Marszałka Województwa Lubelskiego w dniu 29 sierpnia zespół ds. pieczy zastępczej uczestniczył w Wojewódzkim Dniu Rodziny, który odbył się na terenie Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie. Na uroczystości wręczono Dyplom Uznania dla Rodziny Zastępczej z Powiatu Chełmskiego.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco i w miarę zgłaszanych potrzeb zapewniali rodzinom zastępczym wsparcie oraz pomoc w codziennej pracy. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W sytuacjach, gdy rodzina biologiczna deklarowała chęć widzenia się z dziećmi, we współpracy z rodziną zastępczą, organizowano spotkania w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie.

Zainteresowanym udzielano pomocy w konstruowaniu wniosków i pism do odpowiednich instytucji. Monitorowano sprawy sądowe dotyczące dzieci i rodzin zastępczych, utrzymując stały kontakt z przedstawicielami sądów rejonowych. Współpracowano z rodzinami zastępczymi oraz instytucjami oświatowymi w celu monitorowania sytuacji szkolnej dzieci, ich wyników w nauce oraz zachowania.

W marcu 2024 r. został zorganizowany konkurs wielkanocny plastyczny dla dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej pt. „Kartka Wielkanocna”. Konkurs zorganizowano pod honorowym patronatem Starosty Chełmskiego. Do udziału przystąpiło 35 wychowanków z rodzin zastępczych i placówki opiekuńczo-wychowawczych w

Siedliszczu. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe, ufundowane przez Starostę Chełmskiego oraz Zakład Karny w Chełmie.

W czerwcu 2024 r. PCPR w Chełmie zorganizowało konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej pt. „Moje wakacyjne marzenie”. W dniu 1 lipca zostały ogłoszone wyniki konkursu oraz rozdane nagrody dla wszystkich uczestników konkursu.

W dniach od 08.07.2024 r. do 17.07.2024 r. dzieci przebywające w pieczy zastępczej z terenu Powiatu Chełmskiego wypoczywały na letnich koloniach w miejscowości Ząb (województwo małopolskie). Kolonie finansowane były przez Kuratorium Oświaty w Lublinie.

W lipcu 2024 r. troje utalentowanych dzieci przebywających w pieczy zastępczej w powiecie chełmskim otrzymały od stowarzyszenia Rotary Club Chełm stypendia w wysokości 2500,00 zł na rozwój talentów. Stypendia zostały przeznaczone na opłacenie obozów rozwijających zainteresowania laureatów.

W grudniu 2024 r. zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej z terenu Powiatu Chełmskiego pt. „Najpiękniejsza ozdoba choinkowa”. Do konkursu przystąpiło ponad 46 uczestników. W dniu 17 grudnia 2024 r. odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego nagrodzono uczestników ww. konkursu. Nagrody zostały ufundowane przez służby mundurowe oraz przedsiębiorców.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz z organizacjami społecznymi.

W 2024 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim współpracował w szczególności z:

- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie współpraca w zakresie przekazywania informacji odnośnie dzieci umieszczanych w pieczy.
- Ośrodkami Pomocy Społecznej głównie z terenu Powiatu Chełmskiego w zakresie przekazywania informacji odnośnie sytuacji rodzinnej, majątkowej i bytowej rodziców biologicznych, których dzieci umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej. Podczas posiedzeń Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka wspólnie dokonywano weryfikacji możliwości powrotu małoletnich pod opiekę rodziców biologicznych.

- *Wydziałami Rodzinnymi i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Chełmie i w Krasnymstawie m. in.* przy doborze rodziny zastępczej dla dziecka, wobec którego sąd orzekł zasadność umieszczenia w pieczy zastępczej, poprzez dokonywanie na prośbę sądu analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przekazywanie oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz wniosków dotyczących zasadności dalszego pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej.
- *Z placówkami oświatowymi*, do których uczęszczają podopieczni z rodzin zastępczych, głównie zwracając się z prośbą o opinię odnośnie sytuacji szkolnej dziecka w celu uzyskania obiektywnych informacji oraz monitorowania postępów w nauce i zachowaniu; utrzymywano kontakt z wychowawcami klas, pedagogami i psychologami szkolnymi.
- *Ośrodkiem Adopcyjnym w Chełmie*, do którego zgłaszane są informacje o dzieciach przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, posiadających uregulowaną sytuację prawną. Współpraca polegała na wymianie informacji, kompletowaniu dokumentów oraz dokonaniu oceny co do zasadności umieszczenia dziecka w rodzinie przysposabiającej.
- *Zakładami Karnymi* w zakresie przekazywania informacji odnośnie odbywania kary przez rodziców biologicznych.

Ponadto pracownicy PCPR współpracują z sądowymi kuratorami zawodowymi i społecznymi, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie oraz z Poradniami Psychologiczno - Pedagogicznymi z terenu powiatu, a także Komendą Miejską Policji w Chełmie.

Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

W 2024 roku rodziny zastępcze miały możliwość korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach na terenie Powiatu Chełmskiego. Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wsparcia informacyjnego, pomagali w przygotowaniu pism do sądu i innych instytucji. Z takich form pomocy skorzystało 97 osób.

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka w celu m. in.: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,

modyfikowania planu pomocy dziecku, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku dokonano w sumie 176 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Ocenie podlegały również funkcjonujące rodziny zastępcze. Pierwszą ocenę rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następane nie rzadziej niż co 3 lata.

Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim zapewniał kandydatom

do pełnienia funkcji rodziny zastępczej nieodpłatne badania psychologiczne. W 2024 roku przeprowadzono badania psychologiczne oraz wydano 22 opinie o posiadaniu predyspozycji i motywacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ponadto w ramach procedur kwalifikacyjnych dokonano 16 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów

do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które przekazano do właściwych sądów rodzinnych.

Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2024 roku na bieżąco zgłaszano do Ośrodka Adopcyjnego Filia Chełm informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

VII. Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej objął wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej 52 rodzin zastępczych.

Koordynatorzy realizując swoje obowiązki odwiedzali rodziny zastępcze w ich miejscu zamieszkania oraz organizowali spotkania w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie. Na bieżąco, w miarę sygnalizowanych potrzeb, udzielano wsparcia

rodzinom zastępczym, dzieciom wychowującym się w tych rodzinach oraz pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej.

W 2024 roku koordynatorzy zatrudnieni w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie uczestniczyli w następujących szkoleniach oraz spotkaniach:

Szkolenie pt. „Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej” organizowane przez Lubelski Urząd Wojewódzki;

Konferencja pt. „Zobaczyć więcej” poświęcona depresji, kryzysom psychicznym dzieci młodzieży organizowanym przez Stowarzyszenie „Tak niewiele”;

Szkolenie pt. „Specyfika okresu adolescencji; skuteczne wsparcie nastolatka; szanse i zagrożenia”, organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie;

Webinarium pt. „Aplikacja pieczy zastępczej”; Aplikacja – Sygnity;

Konferencja szkoleniowa pt. „O żyj” poświęcona tematyce depresji; organizowana przez Stowarzyszenie „Tak Niewiele”;

Szkolenie pt. „Dziecko w traumie”; organizowane przez CRPS Szkolenia;

Konferencja pt. „W służbie dziecku i rodzinie” organizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;

Konferencja szkoleniowa pt. „Program profilaktyki zachowań autoagresywnych, suicidalnych, depresji, zaburzeń nastroju, uzależnień behawioralnych i innych zaburzeń u dzieci i młodzieży”;

Spotkanie powiatowych centrów pomocy rodzinie: efektywna polityka społeczna w województwie lubelskim, organizowane przez ROPS w Lublinie;

„Szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych w kontekście kontroli NIK w JST oraz bieżących kontroli UODO”

Sprawozdanie z efektów pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zostało przedłożone Organizatorowi Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim w 2024 roku realizował przedstawione powyżej zadania. Osoby pełniące funkcję rodzin zastępczych były wspierane

i umacniane w przekonaniu, że Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej służy niesieniu im pomocy i wsparcia w trudnych sytuacjach.

Pomoc Instytucjonalna – Domy Pomocy Społecznej

Na terenie Powiatu Chełmskiego w 2024 roku funkcjonowały niżej wymienione domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Nowinach przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych (211 miejsc statutowych).
2. Dom Pomocy Społecznej w Rejowcu przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych (78 miejsc statutowych).

Jednostki posiadają zezwolenie Wojewody Lubelskiego na prowadzenie wydane na czas nieokreślony:

- Dom Pomocy Społecznej w Nowinach - zezwolenie wydane dnia 18 czerwca 2010 roku na czas nieokreślony.
- Dom Pomocy Społecznej w Rejowcu – zezwolenie wydane dnia 8 czerwca 2022 roku na czas nieokreślony.

Pensjonariuszami domów pomocy społecznej są osoby wymagające całodobowej opieki.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny i w 2024 roku ponosili go wszyscy mieszkańcy. Za osoby zamieszkające w placówkach przed 1 stycznia 2004 roku koszty utrzymania pokrywane są z dotacji z budżetu państwa i dochodu osób skierowanych - 70% ich dochodu. Różnica pomiędzy dotacją a odpłatnością mieszkańca pokrywana jest ze środków budżetu powiatu. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w ten sposób opłacało swój pobyt w domach pomocy społecznej 109 pensjonariuszy. Osoby skierowane do domów pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 roku – wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. to 152 mieszkańców.

Osoby te w 70% ze swojego dochodu pokrywają koszt pobytu w domu pomocy społecznej. Pozostałą kwotę, stanowiącą różnicę pomiędzy odpłatnością mieszkańca a średnim miesięcznym kosztem utrzymania, opłaca gmina z której dana osoba pochodzi.

Średni miesięczny ogłoszony koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej (Dz. Urz. Województwa Lubelskiego 2024 r., poz. 1332) w 2024 roku wynosił:

- Dom Pomocy Społecznej w Nowinach - 7 288,73 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Rejowcu - 6 896,39 zł.

Informacje dotyczące mieszkańców domów pomocy społecznej zawiera tabela poniżej:

Tabela nr 12. Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej.

Dom Pomocy Społecznej	Typ jednostki	Liczba miejsc	liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.	liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przyjętych przed 1.01.2004 r.	liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przejętych po 01.01.2004 r.
DPS w Nowinach	Osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie oraz osoby w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chore	211	181	73	108
DPS w Rejowcu	Osoby dorosłe, przewlekle psychicznie chore	78	80	36	44
Razem:		289	261	109	152

Decyzją Wojewody Lubelskiego Nr PS-II.9423.1.4.2024 z dnia 25 listopada 2024 r. Powiat Chełmski otrzymał zezwolenie na świadczenie usług krótkoterminowych w formie pobytu całodobowego w Domu Pomocy Społecznej w Nowinach, na czas nieokreślony.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Środki finansowe Funduszu przeznaczone są na świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym. Zgodnie z definicją niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy – art. 2 pkt 10 ustawy

z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 44 z późn. zm.). Niepełnosprawność musi być udokumentowana odpowiednim orzeczeniem wydanym przez właściwy organ orzecznicy.

O pomoc mogą ubiegać się zarówno osoby fizyczne, jak również instytucje czy organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

W 2024 r. na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych dofinansowywanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydatkowano kwotę 6 412 024,60 zł.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Celem rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych jest umożliwienie im uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego. Osiągnięcie tego celu jest możliwe poprzez wykorzystanie takich instrumentów jak: poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe, pośrednictwo pracy.

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie wydatkowano kwotę 77 977,16 zł na stypendia stażowe wraz z należnymi składkami ZUS.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Realizowana jest między innymi poprzez: wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej oraz umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych; likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się, dostępie do informacji, jak również poprzez kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

W ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2024 roku udzielono dofinansowań ze środków PFRON zgodnie z poniżej zamieszczonymi danymi tj.:

a) dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym:

- liczba wypłaconych dofinansowań: 172,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 335 105,00 zł.

b) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze:

- liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków: 340,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 1 257 573,87 zł.

c) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych:

- liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków: 66,

- kwota wypłaconego dofinansowania: 338 900,66 zł.

d) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:

- liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków: 7,

- kwota wypłaconego dofinansowania: 21 987,91 zł.

e) dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej:

- kwota środków PFRON przeznaczona na dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej funkcjonujących w powiecie chełmskim: 4 380 480,00 zł.

Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania niezbędnych umiejętności do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub inne podmioty.

Celem warsztatu jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, jak również stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Zgodnie z art. 68 c ust. 1 pkt 1 lit. b – ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2024 r., poz. 44 z późn. zm.) maksymalne dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej wyniosło w roku 2024 – 90% tych kosztów. Pozostałe 10% kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt 8 wymienionej ustawy – dofinansowuje powiat. Obowiązek dofinansowania warsztatu przez powiat nie ma jednak charakteru wyłącznego, ponieważ może zostać ograniczony lub zastąpiony dofinansowaniem pochodzącym z innych źródeł.

Na terenie powiatu chełmskiego funkcjonują cztery warsztaty terapii zajęciowej, których głównym celem jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja tego celu odbywa się m. in. poprzez: kształtowanie zaradności osobistej, rozwijanie umiejętności

z zakresu wykonywania czynności życia codziennego, psychofizycznych sprawności przydatnych

w pracy, podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych oraz pobudzanie aktywności społecznej.

Warsztaty terapii zajęciowej zlokalizowane są w miejscowościach: Sawin, Wojsławice, Majdan Zahorodyński, Rejowiec Fabryczny.

Wszystkie budynki, w których usytuowane są warsztaty terapii zajęciowej posiadają podjazdy dla wózków inwalidzkich, odpowiedniej szerokości wejścia, a wewnątrz pomieszczenia przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego, w którym czas zajęć wynosi 7 godzin dziennie.

W dyspozycji każdego warsztatu znajduje się samochód, który służy do przewozu uczestników warsztatów.

Wszystkie jednostki warsztatowe prowadzą dokumentację zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r.

w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2284), którą stanowią:

- regulamin organizacyjny;
- plan działalności warsztatu terapii zajęciowej;
- regulamin przyznawania środków finansowych w ramach treningu ekonomicznego;
- dokumenty stanowiące podstawę zakwalifikowania osoby do uczestnictwa w warsztacie;
- wywiady środowiskowe;
- indywidualne programy rehabilitacji uczestników, karty czynności i obserwacji;
- miesięczne plany pracy, ramowe, tygodniowe harmonogramy zajęć rehabilitacyjnych dla uczestników;
- rejestr kontaktów z rodzicami.

W warsztatach terapii zajęciowej funkcjonują Rady Programowe. Do ich podstawowych zadań należy: opracowywanie na każdy rok kalendarzowy indywidualnych programów rehabilitacji uczestnika warsztatu ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich realizację, dokonywanie ocen okresowych i kompleksowych realizacji indywidualnych programów rehabilitacji, wyrażanie opinii w kwestii osiągniętych przez poszczególnych

uczestników postępów w rehabilitacji i decyzji dotyczących kontynuowania pracy z uczestnikiem lub skierowania go do ośrodka wsparcia.

Członkowie Rady uczestniczą również w przyznawaniu środków finansowych w ramach treningu ekonomicznego.

Indywidualny program rehabilitacji uczestnika warsztatu, zawiera podstawowe informacje dotyczące sprawności psychofizycznej, zakresu samodzielności, zainteresowań, uzdolnień, określa pracownię wiodącą oraz zadania do realizacji w ramach pracowni wiodącej, innych wyznaczonych pracowni, treningów umiejętności (nauka czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego np.: przygotowywanie posiłków, pranie, sprzątanie, planowanie zakupów, ich wykonywanie, gospodarka środkami pieniężnymi, podtrzymywanie umiejętności szkolnych, komunikacji społecznej, utrzymania higieny osobistej i otoczenia itp.), zajęć dodatkowych, proponowanych form rehabilitacji zawodowej i społecznej, usprawniania ruchowego. Program określa zamierzone efekty do osiągnięcia w ciągu roku w wyniku pracy terapeutyczno-rehabilitacyjnej.

W 2024 r. ze środków PFRON dofinansowano koszty działania warsztatów terapii zajęciowej w łącznej kwocie 4 380 480,00 zł z tego:

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie	– 1 179 360,00 zł
Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach	– 842 400,00 zł
Warsztat Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym	– 1 347 840,00 zł
Warsztat Terapii Zajęciowej w Majdanie Zahorodyńskim	– 1 010 880,00 zł

Informacja z działalności w 2024 r.

Warsztatów Terapii Zajęciowej

Informacja z działalności w 2024 r.

Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym

Warsztat, uczestnicy, kadra

Warsztat Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym funkcjonuje od 20 grudnia 2005 r. Obecnie organem prowadzącym jest Fundacja Rozwoju Rejowca Fabrycznego. W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym, w zajęciach terapeutycznych uczestniczy 40 podopiecznych z miasta i gminy Rejowiec Fabryczny, gminy Rejowiec i z

powiatu krasnostawskiego. W roku sprawozdawczym w zajęciach uczestniczyły osoby powyżej 16 roku życia, mające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej, w tym 19 kobiet i 21 mężczyzn. Wśród uczestników 23 osoby posiadają znaczny stopień niepełnosprawności, a 17 osób to uczestnicy z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wśród uczestników WTZ przeważają osoby z upośledzeniem umysłowym - 18 uczestników, z chorobą psychiczną – 6 uczestników natomiast z niepełnosprawnością sprzężoną – 16 uczestników.

Podstawowym celem działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym jest rehabilitacja społeczna i zawodowa zmierzająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych potrzeb.

Cele działalności realizowane są poprzez:

- kształcenie i rozwijanie podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy,
- ogólne usprawnienie,
- kształcenie i rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej,
- przygotowanie do życia w środowisku społecznym, między innymi poprzez rozwój umiejętności planowania, komunikowania się i decydowania o swoich sprawach,
- rozwijanie psychofizycznych umiejętności niezbędnych w pracy,
- poprawę kondycji fizycznej i psychicznej.

W roku sprawozdawczym cztery osoby opuściły Warsztat (3 osoby z powodu pogorszenia stanu zdrowia i jedna z powodu nasilenia się choroby alkoholowej). Średnia frekwencja uczestników w 2024 r. wyniosła 74,60%. Powodem nieobecności uczestników na zajęciach były częste ich choroby i hospitalizacja, pomoc rodzicom w pracach polowych, opieka nad chorymi rodzicami, zwolnienia na prośbę rodziców oraz sprawy osobiste.

W celu wykonywania zadań w Warsztacie zatrudnionych było 12 osób w ramach 11 etatów na następujących stanowiskach pracy: kierownik, 8 instruktorów terapii zajęciowej, psycholog (umowa zlecenie), rehabilitant, księgowa.

W ramach prowadzonej rehabilitacji w warsztacie funkcjonuje 8 pracowni tj.:

- gospodarstwa domowego,
- poligraficzna,

- artystyczno - krawiecka,
- ogrodniczo - bukieciarska,
- krawiecko – hafciarska,
- rękodzielnicza,
- umiejętności społecznych i doradztwa zawodowego,
- techniczna.

W ww. pracowniach podopieczni pod okiem instruktorów nabywają umiejętności z zakresu zaradności osobistej i samodzielności społecznej. Ponadto uczą się wykonywania podstawowych czynności życia codziennego jak również zdobywają umiejętności mające przygotować do podjęcia w przyszłości pracy zawodowej.

Realizowane w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym indywidualne programy rehabilitacji i terapii są autorskimi programami tej placówki, które są okresowo oceniane, modyfikowane i udoskonalane. Dla każdego uczestnika opracowano proponowaną formę i zakres terapii dotyczące: rehabilitacji w pracowni podstawowej, rehabilitacji ruchowej, zajęć dodatkowych, treningu ekonomicznego, profilaktyki zdrowotnej, muzykoterapii oraz terapii psychologicznej.

Przebieg aktywności na zajęciach terapeutycznych jest szczegółowo monitorowany, natomiast co pół roku Rada Programowa Warsztatu dokonuje oceny postępów w rehabilitacji każdego uczestnika. Celem oceny jest określenie dynamiki postępów w prowadzonej rehabilitacji.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który tworzony jest i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego oraz obserwacji działań i zachowań uczestnika na terenie warsztatu. Program realizowany jest w pracowni podstawowej, jak również w miarę potrzeb w innych pracowniach.

Prowadzona w ośrodku terapia pracą opiera się na stałym i życzliwym kontakcie oraz współdziałaniu terapeutów z uczestnikami. Główną jej formą jest pokaz i wyjaśnienie treści zadania, po czym następuje przystąpienie do samodzielnej pracy. Przez cały czas terapeuta prowadzi dyskretną kontrolę powierzonego zadania, koryguje pojawiające się błędy, pomaga w rozwiązywaniu występujących trudności.

Różnorodność organizowanych w Warsztacie zajęć terapeutycznych umożliwia wszystkim uczestnikom rozwijanie ich zainteresowań, doskonalenie umiejętności współżycia w grupie umiejętności z zakresu podstawowych czynności życia codziennego. Pozwala

poszerzyć krąg zainteresowań przy wykorzystaniu własnych uzdolnień, pomysłów i wyobraźni.

Ocena działalności rehabilitacyjnej – wnioski

1. Dokonano okresowej oceny postępów 40 uczestników w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i zawodowej. Postanowiono, że wszyscy uczestnicy wymagają dalszego doskonalenia poznanych czynności i umiejętności oraz poznawania nowych, zarówno w pracowniach podstawowych, podczas wymian między pracowniami jak i w zajęciach dodatkowych.
2. Dokonano rocznej oceny realizacji indywidualnych programów rehabilitacji i terapii uczestników, której celem jest wypracowanie wniosków pomocowych przy przygotowaniu planu na kolejny rok.
3. Opracowano indywidualne programy rehabilitacji i terapii dla wszystkich uczestników.
4. Dokonano kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji u 11 uczestników.
5. Dokonano półrocznej oceny postępów prowadzonej rehabilitacji.
6. Wprowadzono zmiany w tygodniowym harmonogramie zajęć oraz w planie zajęć z rehabilitacji ruchowej.
7. Przyznano środki finansowe uczestnikom w ramach treningu ekonomicznego.
8. W 2024 roku odbyło się 22 posiedzeń Rady Programowej, które zostały udokumentowane protokołami.

Koszty działalności

I. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym na 2024 r. otrzymał dotację w kwocie **1 347 840,00 zł** ze środków PFRON, z czego wykonanie wydatków wyniosło **1 347 840,00 zł**.

II. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Starostwa Powiatowego.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym na 2024 rok otrzymał dotację w kwocie **149 760,00 zł** ze środków Starostwa Powiatowego z czego wydatkowanie wyniosło **149 760,00 zł**. Z powyższych środków sfinansowano bieżącą działalność warsztatu.

Ocena działalności w 2024 r.
Warsztatu Terapii Zajęciowej w Majdanie Zahorodyńskim

Warsztat, uczestnicy, kadra

Warsztat Terapii Zajęciowej w Majdanie Zahorodyńskim rozpoczął działalność 20 grudnia 2006 r. W roku sprawozdawczym w zajęciach uczestniczyło 30 osób powyżej 16 roku życia. Wszyscy uczestnicy warsztatu są mieszkańcami Gminy Siedliszcze. Osoby uczęszczające do warsztatu posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej, w tym 9 kobiet i 21 mężczyzn. Wśród uczestników 16 osób posiada znaczny stopień niepełnosprawności, a 14 osób to uczestnicy z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wśród uczestników WTZ przeważają osoby: z upośledzeniem umysłowym, z chorobą psychiczną, z dysfunkcją narządu ruchu, epilepsją oraz dysfunkcją wzroku oraz 9 osób posiada niepełnosprawność sprzężoną.

Średnia frekwencja uczestników w 2024 r. wyniosła 83%.

W celu wykonywania zadań w warsztacie w ramach 12,50 etatów zatrudnionych było 13 osób na następujących stanowiskach pracy: kierownik, 2 instruktorów terapii zajęciowej, 4 instruktorów zawodu, psycholog, pielęgniarz, księgowa, kierowca, palacz - dozorca, sprzątaczką.

W ramach prowadzonej rehabilitacji w warsztacie funkcjonuje 6 pracowni (grupy 5-cio osobowych) tj.:

- gospodarstwa domowego,
- poligraficzna,
- krawiecka,
- stolarska,
- ogrodniczo - artystyczna,
- rękodzielnicza z animacją kultury.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa prowadzona jest zgodnie z Planem Działalności Warsztatu oraz planami pracy poszczególnych pracowni. Terapię zajęciową prowadzona jest

w zakresie rozwoju: zaradności osobistej, samodzielności społecznej, rehabilitacji zawodowej (w tym wykształcenia sprawności psychofizycznych niezbędnych przy podjęciu zatrudnienia), kształcenia umiejętności wykonywania różnych czynności wynikających z form terapii zajęciowej oraz podstawowych czynności życiowych: samodzielne prowadzenie gospodarstwa domowego, treningi z zakresu higieny osobistej i higieny otoczenia, umiejętność posługiwania się urządzeniami AGD, treningi ekonomiczne, usprawnienia ruchowego, form komunikowania się, rozwijania zainteresowań i uzdolnień, tworzenia naturalnej grupy wsparcia i kształtowanie współżycia

w grupie oraz umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego oraz obserwacji. Program jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb dostosowany do możliwości i sprawności psychofizycznych uczestnika.

Indywidualny program rehabilitacji i terapii określa zadania z zakresu zaradności osobistej samodzielności, opanowania czynności z zakresu pracowni podstawowej, treningu ekonomicznego, udziału w zajęciach dodatkowych jak również rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Właściwe i umiejętne zorganizowanie zajęć ma na celu stworzenie uczestnikom jak najlepszych warunków pracy i zapewnienie dobrego samopoczucia. Uczestnicy mają możliwość rozwijania i utrwalania umiejętności z zakresu zaradności i samodzielności osobistej oraz udziału we wszelkich formach rehabilitacji społecznej, rozwijania swoich zainteresowań

przy wykorzystaniu własnych pomysłów, uzdolnień i wyobraźni oraz doskonałą umiejętność współżycia i współpracy w grupie.

Z zakresu rehabilitacji zawodowej prowadzone są zajęcia indywidualne i grupowe na miarę możliwości i sprawności psychofizycznych dotyczące głównie: prowadzenia rozmów z uczestnikami poprzez stymulację, wskazanie pozytywnych przykładów podejmowania pracy poprzez wizyty w zakładach pracy, zajęcia audiowizualne, naukę przeprowadzania rozmowy z pracodawcą, naukę kompletowania i pisanie dokumentów aplikacyjnych do podjęcia zatrudnienia, zapoznanie się z terminologią stosowaną podczas rozmów z pracodawcą, motywowanie

do aktywnego uczestnictwa w procesie aktywizacji zawodowej. Rozmowy grupowe dotyczyły m. in.: pracy i jej znaczenia w życiu dorosłego człowieka, praw i obowiązków pracownika,

poszukiwania zatrudnienia, zdobywania umiejętności organizacji pracy, kształtowania umiejętności organizacji pracy.

Realizacja zadań rehabilitacyjnych powierzona była wykwalifikowanym instruktorom zawodu i innym specjalistom zatrudnionym w jednostce. Uczą oni i rozwijają podstawowe i specjalistyczne umiejętności umożliwiające w przyszłości podjęcie pracy przez uczestników.

Oprócz zajęć w pracowniach podstawowych uczestnicy mieli możliwość rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień podczas innych realizowanych zajęć: muzycznych, plastycznych, sportowych, psychoterapeutycznych, zajęć z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

W trakcie zajęć uczestnicy mieli możliwość wykazania własnej inicjatywy i pomysłowości. W zakresie rehabilitacji społecznej znacznie wzrosła aktywność społeczna uczestników, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Uczestnicy nawiązują i podtrzymują kontakty interpersonalne, również poza terenem warsztatu. Podopieczni warsztatu uczestniczą w treningach społecznych, imprezach kulturalno – oświatowych, sportowo- rekreacyjnych i wypoczynkowych.

Od 5 sierpnia 2024 r. w budynku WTZ w Majdanie Zahorodyńskim przeprowadzono remont w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”. Za zgodą PCPR w Chełmie zajęcia były prowadzone w formie hybrydowej, które polegały na:

- spotkaniach z uczestnikami podczas których realizowano trening ekonomiczny (wyjazdy do sklepu, wizyty w restauracji, zwiedzanie obiektów muzealnych),
- wizytach pielęgniarza w domach uczestników (pomiar ciśnienia tętniczego, instruktarz rehabilitacji w warunkach domowych, pogadanki profilaktyczne),
- zajęcia zdalne odbywały się w domach uczestników za pomocą: telefonów komórkowych, messenger, skrzynki e- mail, kontakty z opiekunami, przekazywanie materiałów które zostały przygotowane przez instruktorów i dostosowane do predyspozycji uczestników do pracy w domu,
- raz w tygodniu udostępniano Świetlicę prze KGW w Woli Korybutowej II oraz w Majdanie Zahorodyńskim, gdzie prowadzono trening kulinarny z uczestnikami.

Działania w postaci hybrydowej miały na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczestników WTZ, a także zapewnienie pomocy i wsparcia w procesie terapii samodzielności uczestników.

Ocena działalności rehabilitacyjnej – wnioski
--

1. Rada Programowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Majdanie Zahorodyńskim dokonywała oceny postępów rehabilitacji każdego uczestnika co pół roku. Ocena półroczna przeprowadzona była w lipcu a ocena roczna w styczniu. W zależności od potrzeb, upływu trzyletniego, rocznego, półrocznego i trzymiesięcznego pobytu uczestnika w placówce dokonywana jest również ocena kompleksowa, okresowa i półroczna. Oceny sporządzone są w formie opisowej i zawierają szczegółowy zakres opanowanych postępów w każdej sferze.
2. Uczestnicy korzystali z możliwości zajęć z psychologiem. Zajęcia odbywały się w formie indywidualnej i grupowej - miały na celu poprawę funkcjonowania psychospołecznego uczestników, niwelowanie napięć i frustracji, pracę nad emocjami, rozwiązywanie konfliktów oraz komunikację i współpracę w grupie.
3. Współpraca z rodzicami i opiekunami uczestników realizowana była zgodnie z potrzebami tj.:
 - odwiedzano według potrzeb środowiska domowe uczestników,
 - poprzez kontakty telefoniczne z pracownikiem socjalnym, terapeutami i kierownicą,
 - indywidualne spotkania,
 - wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania uczestnika.
4. Przyznano środki finansowe uczestnikom w ramach treningu ekonomicznego.

Koszty działalności

I. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Majdanie Zahorodyńskim na 2024 r. otrzymał dotację w kwocie **1 010 880,00 zł** ze środków PFRON, z czego wykonanie wydatków wyniosło **1 010 880,00 zł**.

II. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Starostwa Powiatowego:

Warsztat Terapii Zajęciowej w Majdanie Zahorodyńskim na 2024 rok otrzymał dotację w kwocie **112 320,00 zł** ze środków Starostwa Powiatowego, które wydatkowano w wysokości **112 320,00 zł**.

III. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Urzędu Gminy Siedliszcze.

W planie budżetu OPS w Siedliszczu zapisana została kwota **160 309,55 zł**, na dofinansowanie wydatków Warsztatu Terapii Zajęciowej, na działalność w 2024 r., z czego wydano **160 309,55 zł**.

Z powyższych środków sfinansowano bieżącą działalność warsztatu.

Informacja z działalności w 2024 r.
Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie

Warsztat, uczestnicy, kadra

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie funkcjonują od 19 grudnia 2003 r. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie przeznaczone są dla 35 uczestników. W roku sprawozdawczym w zajęciach uczestniczyły osoby powyżej 16 – go roku życia, mające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej, w tym 15 kobiet i 20 mężczyzn. W rehabilitacji uczestniczyło 13 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 22 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wśród uczestników WTZ przeważają osoby ze schorzeniami sprzężonymi – 15 uczestników (schorzenia neurologiczne, upośledzenie umysłowe, epilepsja, zaburzenia psychiczne, wada wzroku) oraz z upośledzeniem umysłowym - 8 uczestników. Liczną grupę stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi – 8 uczestników, 3 uczestników – schorzenia neurologiczne, 1 osoba całościowe zaburzenia rozwojowe.

Średnia frekwencja uczestników w ciągu roku 2024 wyniosła 68%. W 2024 r. czworo uczestników opuściło placówkę z następujących przyczyn: trzy osoby zrezygnowały z powodu pogarszającego się stanu zdrowia, jedna osoba z powodu przejścia na ZOL. W miejsce uczestników, którzy opuścili placówkę, zostali przyjęci nowi uczestnicy ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej, których kandydatura została zatwierdzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie do udziału w zajęciach WTZ w Sawinie.

W celu wykonywania zadań w warsztacie w ramach 10,50 etatów zatrudnionych było 14 osób na następujących stanowiskach pracy: kierownik, 5 instruktorów terapii, 1 instruktor zawodu, 1 instruktor/trener pracy, psycholog, pracownik socjalny, kierowca, rehabilitant, księgowa, sprzątaczką.

W ramach prowadzonej rehabilitacji społecznej i zawodowej w grupach pięcioosobowych w warsztacie funkcjonuje 7 pracowników:

- gospodarstwa domowego,
- poligraficzna,
- krawiecka,

- wikliniarsko - florystyczna,
- rękodzielnicza,
- ceramiczno – techniczna,
- umiejętności społecznych i doradztwa zawodowego

Rehabilitacja prowadzona jest zgodnie z Planem Działalności warsztatu oraz z planami pracy poszczególnych pracowni.

Właściwe i umiejętne zorganizowanie zajęć ma na celu stworzenie uczestnikom jak najlepszych warunków pracy i zapewnienie dobrego samopoczucia. Uczestnicy mają możliwość rozwijania i utrwalania umiejętności z zakresu zaradności i samodzielności osobistej oraz udziału we wszelkich formach rehabilitacji społecznej, rozwijania swoich zainteresowań

przy wykorzystaniu własnych pomysłów, uzdolnień i wyobraźni oraz doskonałą umiejętność współżycia i współpracy w grupie.

W 2024 roku w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Sawinie prowadzone były zajęcia w 7 pracowniach podstawowych oraz zajęcia dodatkowe zgodnie z wewnętrznym harmonogramem zajęć wynikających z zainteresowań uczestnika, treningi ekonomiczne, zajęcia rehabilitacyjne i sportowo-rekreacyjne, wszelkie formy rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zajęcia z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji zdrowotnej prowadzone przez rehabilitanta. Wszystkie zajęcia prowadzone były zgodnie z przygotowywanymi miesięcznymi planami pracy.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii przygotowany i zatwierdzany przez Radę Programową warsztatu, która dokonuje również okresowej i kompleksowej oceny w zakresie postępów uczestników. Program realizowany jest w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb.

Oprócz zajęć obowiązkowych w pracowniach uczestnicy mieli możliwość rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień podczas innych realizowanych form terapii zajęciowej takich jak: zajęcia plastyczne, zajęcia teatralno - taneczne, zajęcia z psychologiem, zajęcia rekreacyjno – sportowe, biblioterapia.

Rehabilitacja społeczna ma na celu przygotować osoby z niepełnosprawnością do efektywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz przystosowania warunków społecznych do realizowania integracji osób z niepełnosprawnością. Wszelkie formy rehabilitacji społecznej

w 2024 roku miały na celu wszechstronny rozwój uczestników w zakresie: samodzielności, wyrabiania zaradności życiowej, pobudzania aktywności społecznej i świadomego uczestnictwa

w życiu społeczności lokalnej poprzez udzielanie się w imprezach kulturalnych, rozwijania zainteresowań, wdrażania do racjonalnego wykorzystania czasu wolnego, kształtowania umiejętności społecznych i umiejętności pełnienia ról społecznych, świadomości na temat praw osób z niepełnosprawnością, zapoznania się z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością, kształtowania umiejętności empatii oraz umiejętności udzielenia i korzystania ze wsparcia emocjonalnego, uczestniczenia w zawodach sportowych, imprezach kulturalno – oświatowych, turystycznych i rekreacyjnych, uczestnictwa w warsztatach i przeglądach artystycznych, konkursach jak również zapoznanie z regionem, kulturą tradycjami regionalnymi, organizacjami i instytucjami użyteczności publicznej działającymi na terenie lokalnym. . Uczestnicy warsztatów, w miarę możliwości, korzystali ze wszelkiego rodzaju form rehabilitacji społecznej poprzez udział w imprezach kulturalno – oświatowych, uroczystościach, spotkaniach wyjazdowych, szkoleniach, treningach ekonomicznych i społecznych.

Zajęcia z zakresu rehabilitacji zawodowej zawarte są w Indywidualnym Programie Rehabilitacji i Terapii każdego uczestnika oraz w miesięcznych planach pracy poszczególnych pracowni - dotyczą one głównie: prowadzenia rozmów z uczestnikami poprzez dodatnią stymulację, prowadzenie terapii zajęciowej w pracowni przy nadzorze i kontroli terapeuty zajęciowego, nauki prowadzenia rozmowy z pracodawcą, nauki kompletowania i pisania dokumentów aplikacyjnych, niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, zapoznania z terminologią stosowaną podczas rozmowy z pracodawcą. Ponadto w pracowniach prowadzone są pogadanki na temat rehabilitacji zawodowej, wizyty studyjne w zakładach pracy, praktyki zawodowe, spotkania z doradcą zawodowym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie. Uczestnicy biorą również udział w różnego rodzaju szkoleniach zawodowych, spotkaniach i konferencjach. Poszerzają w ten sposób zakres swojej wiedzy, nabywają również nowe umiejętności niezbędne

na rynku pracy a przede wszystkim wzrasta ich samoocena i poczucie własnej wartości. Dodatkową formą aktywizacji zawodowej były zajęcia prowadzone przez instruktora/trenera pracy.

W ramach zajęć z rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie aktywnie włączali się w działania na rzecz społeczności lokalnej, świadcząc usługi poligraficzne, wikliniarsko – florystyczne, krawieckie, rękodzielnicze oraz

działania

z zakresu gospodarstwa domowego.

Ocena działalności rehabilitacyjnej - wnioski

Po dokonaniu kompleksowej, okresowej i półrocznej oceny oraz zapoznaniu z nią uczestników warsztatów Rada Programowa podjęła następujące decyzje:

1. Kompleksowej ocenie poddano 5 uczestników, którym upłynął 3-letni okres pobytu w WTZ oraz 4 uczestnikom, którym upłynęły 3 miesiące od daty przyjęcia do WTZ poddano ocenie wstępnej. U 3 uczestników (2 kobiety oraz mężczyzna z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności) nastąpiła poprawa w aktywizacji zawodowej, treningu zdrowia i higieny, rehabilitacji ruchowej (wzrosła aktywność i zaangażowanie i motywacja) oraz również postęp we frekwencji. U dwóch uczestników (2 mężczyzn ze znacznym stopniem niepełnosprawności) nastąpiła poprawa w zaradności osobistej. U kolejnego uczestnika o znacznym stopniu nastąpił wzrost umiejętności w zakresie zaradności osobistej i samodzielności.

Uczestnicy nie opanowali w pełni wszystkich sprawności psychofizycznych potrzebnych

do podjęcia zatrudnienia. Brakuje wiedzy teoretycznej i praktycznej, motywacji oraz wiary we własne możliwości. Pracy wymaga również sfera interpersonalna, w tym komunikowanie się oraz współpraca w grupie, stopień opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia z uwzględnieniem sprawności psychofizycznej, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfera emocjonalno – motywacyjna. Rada Programowa WTZ podjęła decyzję o przedłużeniu pobytu w WTZ celem dalszej pracy terapeutycznej. Rada Programowa WTZ podjęła decyzję o przedłużeniu pobytu ww. uczestników w WTZ celem dalszej pracy terapeutycznej.

2. Okresowej rocznej ocenie poddano 32 uczestników, z różnym poziomem umiejętności, w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i zawodowej. U 19 uczestników odnotowano postępy w prowadzonej rehabilitacji (trening ekonomiczny, postępy

w pracowniach podstawowych, pracowniach dodatkowych, rehabilitacji społecznej, zaradności osobistej, funkcjonowaniu w środowisku, frekwencji oraz w zakresie dbania o higienę osobistą, kontaktach interpersonalnych, rehabilitacji ruchowej).

U 13 uczestników nie odnotowano postępów w ogólnym funkcjonowaniu bądź odnotowano regres. Uczestnicy powyżej wymienieni wymagają utrwalania umiejętności oraz poznawania nowych bardziej zaawansowanych zadań. Dlatego też wskazana jest dalsza praca z nimi w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej w pracowniach podstawowych oraz w podczas zajęć dodatkowych.

3. Okresowej półrocznej ocenie poddano 36 uczestników, u 12 stwierdzono postęp w ogólnym funkcjonowaniu. Wszyscy uczestnicy wymagają dalszej pracy terapeutycznej w celu rozwijania swoich umiejętności.

4. Trzech uczestników WTZ nie było ocenianych ze względu na fakt, iż termin ocen przypadać będzie na kolejne miesiące w 2025 roku.

5. Rada Programowa WTZ po dokonaniu oceny stwierdziła potrzebę zmiany pracowni podstawowej dla 3 uczestników. Uczestnik pracowni ceramiczno – technicznej zmienił pracownię

na wikliniarsko- florystyczną, uczestniczka pracowni wikliniarsko – florystycznej zmieniła ją na pracownię krawiecką, oraz uczestnik z pracowni krawieckiej zmienił na pracownię ceramiczno – techniczną. Zmianom uległy również tygodniowe harmonogramy zajęć dla uczestników. Większość uczestników zgłosiła potrzebę korzystania z zajęć w innych pracowniach przynajmniej raz w tygodniu w celu nabycia nowych umiejętności.

6. Wszystkich uczestników, a także ich rodziców i opiekunów zapoznano z oceną ich efektów terapeutycznych i przedstawiono decyzje Rady Programowej WTZ. Dla wszystkich uczestników Rada Programowa WTZ opracowała indywidualne programy rehabilitacji i terapii na 2025 rok oraz tygodniowe harmonogramy zajęć.

Koszty działalności:

I. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie na 2024 rok otrzymały dotację w kwocie **1 179 360,00 zł** ze środków PFRON, z czego wykonanie wydatków wyniosło **1 179 360,00 zł**.

II. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Starostwa Powiatowego.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie na 2024 rok otrzymały dotację w kwocie **131 040,00 zł** ze środków Starostwa Powiatowego z czego wykonanie wydatków wyniosło **131 040,00 zł**.

III. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Urzędu Gminy w Sawinie.

Dotację w kwocie **23 584,00 zł** ze środków Urzędu Gminy Warsztaty w Sawinie wydatkowały w całości tj. w kwocie **23 584,00 zł**.

Z powyższych środków sfinansowano bieżącą działalność warsztatów.

Informacja z działalności w 2024 r.
Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wojsławicach

Warsztat, uczestnicy, kadra

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach funkcjonuje od 20 grudnia 2004 r. Od 1 stycznia 2017 r. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną i finansową Gminy Wojsławice powołaną przez Radę Gminy Wojsławice. Obsługę finansową prowadzi Centrum Usług Wspólnych Urzędu Gminy Wojsławice.

W 2024 r. w zajęciach uczestniczyło 25 osób z gmin: Wojsławice, Leśniowice, Białopole (powiat chełmski) oraz Uchanie (powiat hrubieszowski). W zajęciach uczestniczyło 11 kobiet i 14 mężczyzn powyżej 16 – go roku życia, mających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej (18 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Wśród uczestników WTZ przeważają osoby z upośledzeniem umysłowym – 14 uczestników. Liczną grupę stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi – 6 uczestników, 3 uczestników z niepełnosprawnością neurologiczną, 1 uczestnik z dysfunkcją narządu ruchu, 1 uczestnik ma dysfunkcję słuchu i mowy, w tym 7 osób z niepełnosprawnością sprzężoną.

Średnia frekwencja uczestników na zajęciach stacjonarnych w roku 2024 wyniosła 73,07%. W 2024 r. została skreślona 1 osoba z listy uczestników z powodu długotrwałej nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach terapeutycznych.

W związku z przystąpieniem do realizacji projektu "Modernizacja podjazdu, wymiana podłogi w korytarzu oraz malowanie pomieszczeń WTZ", realizowanego w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” - obszar F, praca z uczestnikami WTZ od 1 października do 11 listopada 2024 r. odbywała się w sposób zdalny. Uczestnikom systematycznie dostarczane były spersonalizowane pakiety prac do wykonania. Kadra Warsztatu była w stałym kontakcie zarówno telefonicznym, a także przez strony

społecznościowe

z podopiecznymi Warsztatu ich rodzinami i opiekunami. Uczestnicy dzielą się informacjami na temat planowania kolejnego dnia, opowiadają o swoich problemach, emocjach, mówią o tym jak spędzili czas. Ci uczestnicy, którzy mają problem z organizacją czasu dostają zadania np. posprzątać mieszkanie, przeczytać fragment książki, wyjść na spacer. Praca zdalna opierała się na następujących treningach: sprzątania, zastosowania środków czystości, sporządzania podstawowych posiłków, prasowania, prania ręcznego, obsługi AGD, utrzymania higieny osobistej i otoczenia, czytania, rysowania, malowania oraz szycia ręcznego.

Do głównych przyczyn nieobecności uczestników na zajęciach należy: 5 osób przebywało na turnusie rehabilitacyjnym, 2 osoby były poddane leczeniu szpitalnemu, 2 osoby na leczeniu usprawniającym na szpitalnym oddziale rehabilitacyjnym, 2 osoby poddane były rehabilitacji dziennej (dowożone do ośrodka rehabilitacyjnego przez rodziców).

W warsztacie funkcjonuje 5 pracowni: pracownia gospodarstwa domowego, pracownia rękodzieła artystycznego, pracownia krawiecka, ogrodniczo – ekologiczna, pracownia poligraficzna.

Warsztat jest znakomitą formą kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych, które borykają się z poważnymi utrudnieniami w realizowaniu swoich potrzeb i celów życiowych. W pracy terapeutycznej szczególny nacisk kładziony jest na przystosowanie społeczno – zawodowe uczestników i osiągnięcie poprzez pracę jak największego poziomu ich dojrzałości społecznej i samodzielności. Jest środowiskiem wspierającym ich prawo i dążenie do godnego życia.

W celu wykonywania zadań w warsztacie w ramach 8 etatów zatrudnionych było 9 osób na następujących stanowiskach pracy: kierownik, 4 instruktorów terapii zajęciowej, 1 instruktor zawodu, rehabilitant, kierowca, robotnik gospodarczy, sprzątaczką oraz dwie osoby zatrudnione na umowę zlecenie - psycholog i instruktor muzyki.

Stopień trudności zadań wykonywanych przez uczestników w pracowniach jest dostosowany do ich aktualnych umiejętności i ulega stopniowemu zwiększeniu w miarę nabywania wprawy i nowych umiejętności.

Podczas zajęć terapeutycznych uczestnicy wdrażani są do wykonywania określonych zadań, opanowują konkretne techniki pracy, poznają odpowiednie materiały i narzędzia oraz utrwalają nawyki związane z samoobsługą, z zachowaniem zasad higienicznych, współpracy w grupie, przestrzegania przepisów BHP.

W ramach zajęć w poszczególnych pracowniach uczestnicy nabywają umiejętności

z zakresu zaradności osobistej, samodzielności, wykonywania czynności wynikających z form terapii zajęciowej oraz podstawowych czynności życiowych. Położono głównie nacisk na treningi z zakresu higieny osobistej i otoczenia, trening dobrego zachowania w miejscach publicznych, trening finansowy – planowanie zakupów, trening brania na siebie drobnych obowiązków, czytanie, pisanie prostych tekstów, możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Celem prowadzenia zajęć jest zachęcenie uczestników do własnej inicjatywy w planowaniu swojej pracy, do ponoszenia odpowiedzialności za swoją pracę, za miejsce pracy, do dokładności i precyzji przy wykonywaniu powierzonych zadań, do wysuwania i wykonywania własnych propozycji pracy. Bardzo ważnym elementem procesu terapeutycznego jest nawiązanie kontaktu i rozmowa umożliwiająca dobrą współpracę, będącą niekiedy wyrazem nadziei na pomyślne rozwiązanie problemów uczestników.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, działań i zachowań w placówce, miejscach publicznych oraz rodzinie. W każdym przypadku indywidualny program rehabilitacji prowadzi do nabywania określonych umiejętności obejmujących zarówno sferę aktywności społecznej, jak i aktywizacji zawodowej. Celem oddziaływań terapeutycznych jest przygotowanie uczestników do pełnienia ról osoby dorosłej.

Ocena działalności rehabilitacyjnej – wnioski

1. W ocenie Rady Programowej wszyscy uczestnicy warsztatu wymagają dalszej pracy terapeutycznej, potrzebują ciągłego utrwalania i doskonalenia zdobytych umiejętności w zakresie:

- zaradności osobistej i samodzielności,
- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej,
- zajęć rehabilitacyjnych,
- zajęć muzycznych,
- zajęć plastycznych.

2. Rada Programowa zaproponowała wszystkim uczestnikom warsztatu kontynuowanie zajęć w dotychczasowych pracowniach.

3. W roku 2024 dokonano 4 ocen kompleksowych, 25 ocen półrocznych i 25 ocen rocznych.

Koszty działalności

I. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach na 2024 r. otrzymał dotację w kwocie **842 400,00 zł** ze środków PFRON, z czego wykonanie wydatków wyniosło **842 400,00 zł**.

II. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Starostwa Powiatowego.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach na 2024 r. otrzymał dotację w kwocie **93 600,00 zł** ze środków Starostwa Powiatowego, z czego wykonanie wydatków wyniosło **93 600,00 zł**.

III. Wykonanie planu wydatków budżetowych ze środków Urzędu Gminy w Wojsławicach.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach na 2024 rok otrzymał dotację w kwocie **8 500,00 zł** ze środków Gminy, z czego wykonanie wydatków wyniosło **8 500,00 zł**.

Z powyższych środków sfinansowano bieżącą działalność warsztatu.

Programy realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie w ramach środków PFRON

1. Program „Aktywny samorząd”

Powiat Chełmski dnia 22 kwietnia 2024 r. podpisał umowę, która była aneksowana w sprawie realizacji programu „Aktywny Samorząd” ze środków PFRON. Rolę realizatora powierzono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji powyższego programu przedstawiają się następująco:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu:

- liczba podpisanych umów: 1,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 50 313,15 zł.

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (dysfunkcja narządu ruchu):

- liczba podpisanych umów: 2,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 6 952,00 zł.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania:

- liczba podpisanych umów: 5,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 34 033,87 zł.

Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysfunkcja narządu wzroku):

- liczba podpisanych umów: 1,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 10 000,00 zł.

Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysfunkcja narządu słuchu i trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy):

- liczba podpisanych umów: 4,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 22 752,29 zł.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym:

- liczba podpisanych umów: 3,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 50 200,00 zł.

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym:

- liczba podpisanych umów: 5,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 16 500,00 zł.

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne:

- liczba podpisanych umów: 1,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 27 500,00 zł.

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego:

- liczba podpisanych umów: 2,
- kwota wypłaconego dofinansowania: 48 075,00 zł.

Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem;

- liczba osób która otrzymała dofinansowanie: 26
- kwota wypłaconego dofinansowania: 10 300,00 zł

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę

w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

- liczba podpisanych umów: 30

- kwota wypłaconego dofinansowania: 105 406,00 zł

2. Program wyrównywania różnic między regionami III

W 2024 roku Pełnomocnicy Zarządu PFRON podjęli decyzję o dofinansowaniu projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”:

1. **Obszar D** - likwidacja barier transportowych Gmina Żmudź dofinansowanie do kwoty 144 000,00 zł (dofinansowanie wypłacone w kwocie 144 000,00 zł)

2. **Obszar F** – przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej:

Gmina Wojsławice na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wojsławicach do kwoty 130 490,98 zł (dofinansowanie wypłacone w kwocie 114 144,00 zł),

Fundacja Rozwoju Rejowca Fabrycznego na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rejowcu Fabrycznym

do kwoty 137 268,00 zł (w trakcie realizacji),

Gmina Siedliszcze na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Majdanie Zahorodyńskim do kwoty 184 320,00 zł (dofinansowanie wypłacone 158 896,00 zł),

Środki finansowe PFRON przeznaczone na realizację „Programu wyrównywania różnic między regionami III” wynoszą łącznie 610 980,95 zł (kwota wypłacona do 31 grudnia 2024 r. 417 040,00 zł).

3. Program SAMODZIELNOŚĆ- AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ

Mieszkanie dla absolwenta ma na celu wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

W 2024 roku kontynuowane 2 umowy.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Do zakresu działania Powiatowej Rady, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2024 r. poz. 44 z późn. zm.) należy:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych;
- opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
- ocena realizacji programów;
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych składa się z 5 członków powołanych spośród przedstawicieli działających na terenie powiatu chełmskiego organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Skład Rady:

1. Adam Jaszczuk - Przewodniczący Rady

(przedstawiciel Rejowieckie Stowarzyszenie „CORDIS” w Rejowcu Fabrycznym).

2. Emilia Sawiniec – Wiceprzewodnicząca

(przedstawiciel Koła Polskiego Związku Niewidomych w Chełmie).

3. Wioletta Iwaniuk - Sekretarz Rady

(przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie).

4. Ryszard Masiewicz – członek Rady

(przedstawiciel Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Chełmie).

5. Edyta Nowak - Członek Rady

(przedstawiciel Fundacji Rozwoju Rejowca Fabrycznego).

W 2024 r. w trakcie posiedzeń realizowano następujący plan pracy Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych:

- opiniowanie projektów uchwał Rady Powiatu dotyczących podziału środków PFRON;
- opiniowanie projektów, uchwał, programów pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych; - wspieranie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w ośrodkach wsparcia, w działaniach integrujących o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym;
- współpraca i wymiana informacji z instytucjami i placówkami zajmującymi się działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2025 rok

1. Umożliwienie realizacji zadań PCPR w Chełmie poprzez zapewnienie finansowania na odpowiadającym poziomie.
2. Organizowanie szkoleń, doskonalenie zawodowe i doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu.

Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na 2025 r.

1. Udzielanie rodzinom zastępczym pomocy, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym utrzymanie ciągłości wymaganego zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Promocja rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Podnoszenie kwalifikacji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych poprzez udział w szkoleniach.
4. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
5. Kontynuacja działań Grupy Wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.
6. Finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą.